

Det Frie Forskningsråd

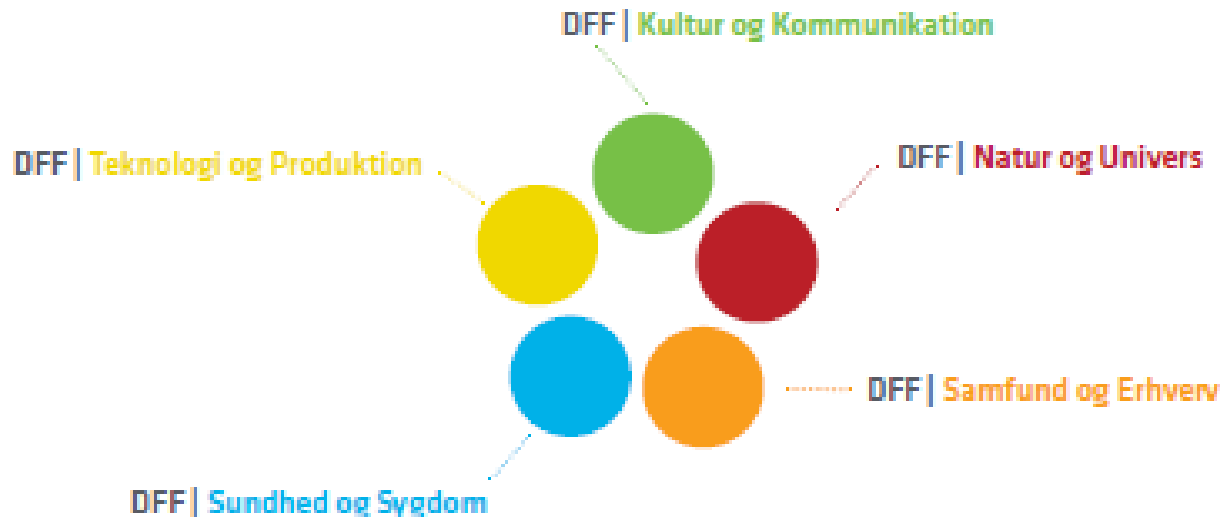
- Det Frie Forskningsråds (DFF) placering i forskningsfinansieringen
- Evaluering af virkemidlet 'forskningsprojekter' i DFF
- Diskussion af balancen mellem fri forskning, strategisk forskning og basismidler
- Tilbud om forskningsfaglig rådgivning

Hvad er fri forskning?

- Forskerinitieret forskning med fuldt emne- og metodefrihed
- Et nødvendigt første led i forskningens fødekæde
- Grundlaget for fremtidens strategiske satsninger
- Såvel grundforskning som anvendt forskning
- Frihed til at skabe nye og potentielt vækstgivende forskningsresultater

Organisation

- Det Frie Forskningsråd består af en bestyrelse (9 medlemmer) og fem faglige råd (75 medlemmer)

Det Frie Forskningsråd

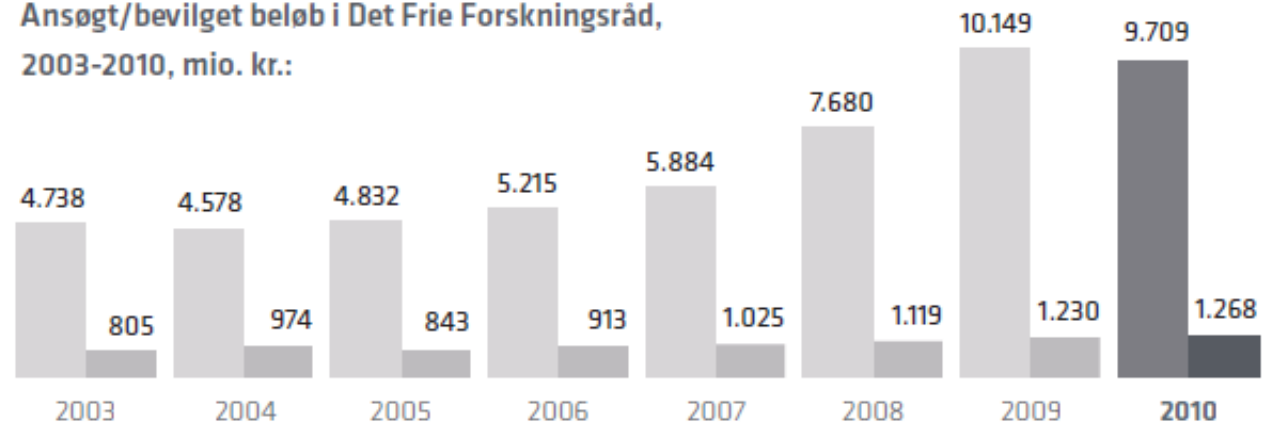
- Besidder ekspertviden inden for alle forskningsområder
- Kompetencen til at lokalisere forskningsidéerne med det største potentiale
- Rådet tager sig af de nye idéer, og skaber dermed et rum i forskningsmiljøerne, hvor de største og stærkeste talenter kan udfolde sig

Fondsfunktion

- Rådet uddeler årligt godt 1 mia. kr.
- Vurderingskriteriet er udelukkende videnskabelig kvalitet
– dvs. at konkurrencestrengen sikrer, at udelukkende de bedste og nyskabende idéer støttes
- I 2010 modtog rådet 3.511 ansøgninger for et samlet beløb på 9,7 mia. kr. – dvs. en succesrate på 13 %.
- Den lave succesrate skyldes *ikke* mangel på gode idéer

Fondsfunktion

Ansøgt/bevilget beløb i Det Frie Forskningsråd,
2003-2010, mio. kr.:

Succesrate på beløb, procent:

Rådgivningsfunktion

- Rådet yder forskningsfaglig rådgivning til ministeren, Folketinget m.fl.
- Rådet behandler årligt ca. 500 sager om forskningsfaglig rådgivning
- Rådets medlemmer er aktive forskere med en højt kvalificeret videnskabelig baggrund
- Medlemmernes ekspertise og erfaring fra ansøgningsarbejdet giver et kolossalt overblik og unik viden om, hvad der rører sig forskningsmæssigt lige nu – til gavn for den forskningsfaglige rådgivning
- Rådet er den eneste institution i Danmark, der kan give forskningsfaglig rådgivning inden for alle aspekter og områder af forskningen

DFF i forskningslandskabet

Offentlige råd og fonde
til forskning og innovation (mio. kr.)

**Pulje til
Forsknings-
infrastruktur**
2009: 221
2010: 118
2011: 109

**Danmarks
Grundforsk-
ningsfond**

2009: 275
2010: 387
2011: 392

**Det Frie
Forskningsråd**

2009: 1.644
2010: 1.364
2011: 1.210

**Faglige
forskningsråd**

**Det Strategiske
Forskningsråd**

2009: 1.063
2010: 1.119
2011: 960

**Program-
komiteer**

**Høj-
teknologi-
fonden**

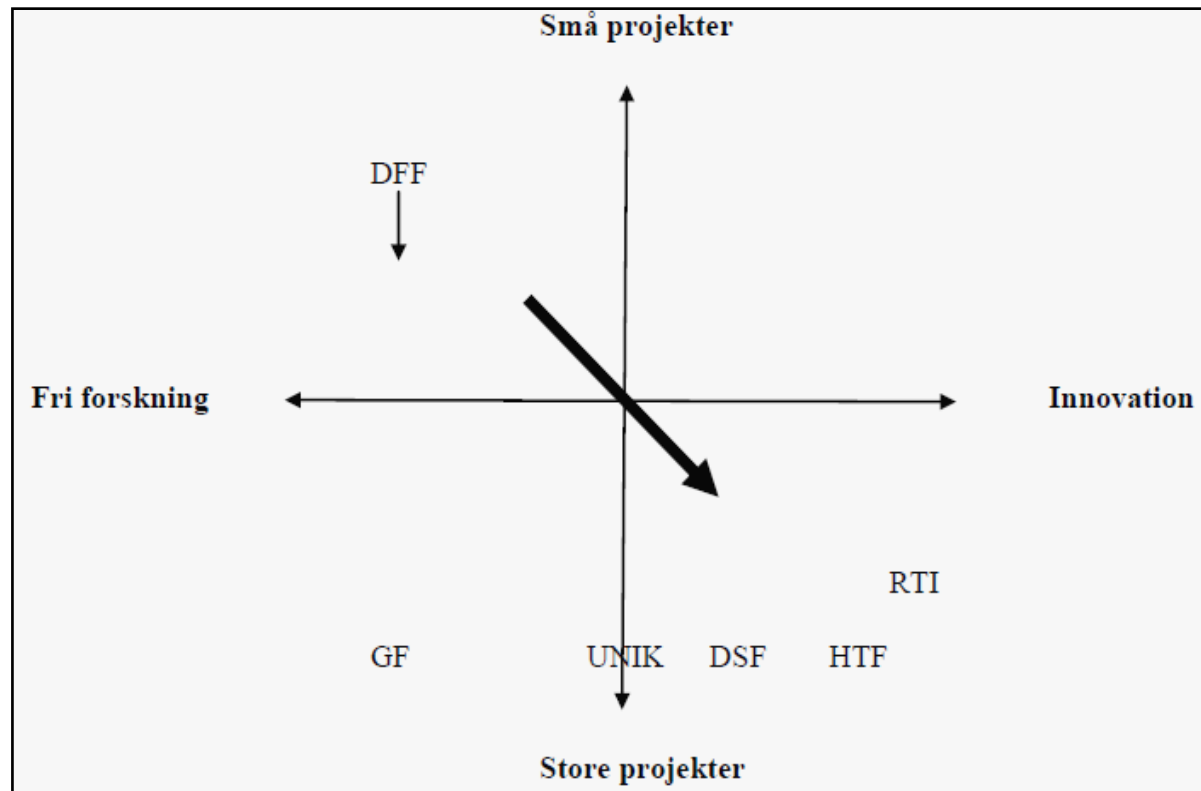
2009: 272
2010: 509
2011: 588

**Rådet for
Teknologi
og
Innovation**

2009: 850
2010: 1.056
2011: 1.056

DFF i forskningslandskabet

- Bevægelser i den eksterne finansiering fra 2000-2010

Kilde: 'Kampen om basismidlerne' af Kaare Aagaard, Dansk Center for Forskningsanalyse, AU

Karriereprogrammet 'Sapere Aude'

- I 2010 igangsatte rådet Sapere Aude - Vov at Vide
- Et storstilet forskerkarriereprogram for eliten, som skal tiltrække og fastholde de største forskertalenter ved at skabe en tydelig karrierevej
- Programmet består af tre trin, som forskere på forskellige karrieretrin kan søge
 - DFF-Ung Eliteforsker
 - DFF-Forskningsleder
 - DFF-Topforsker

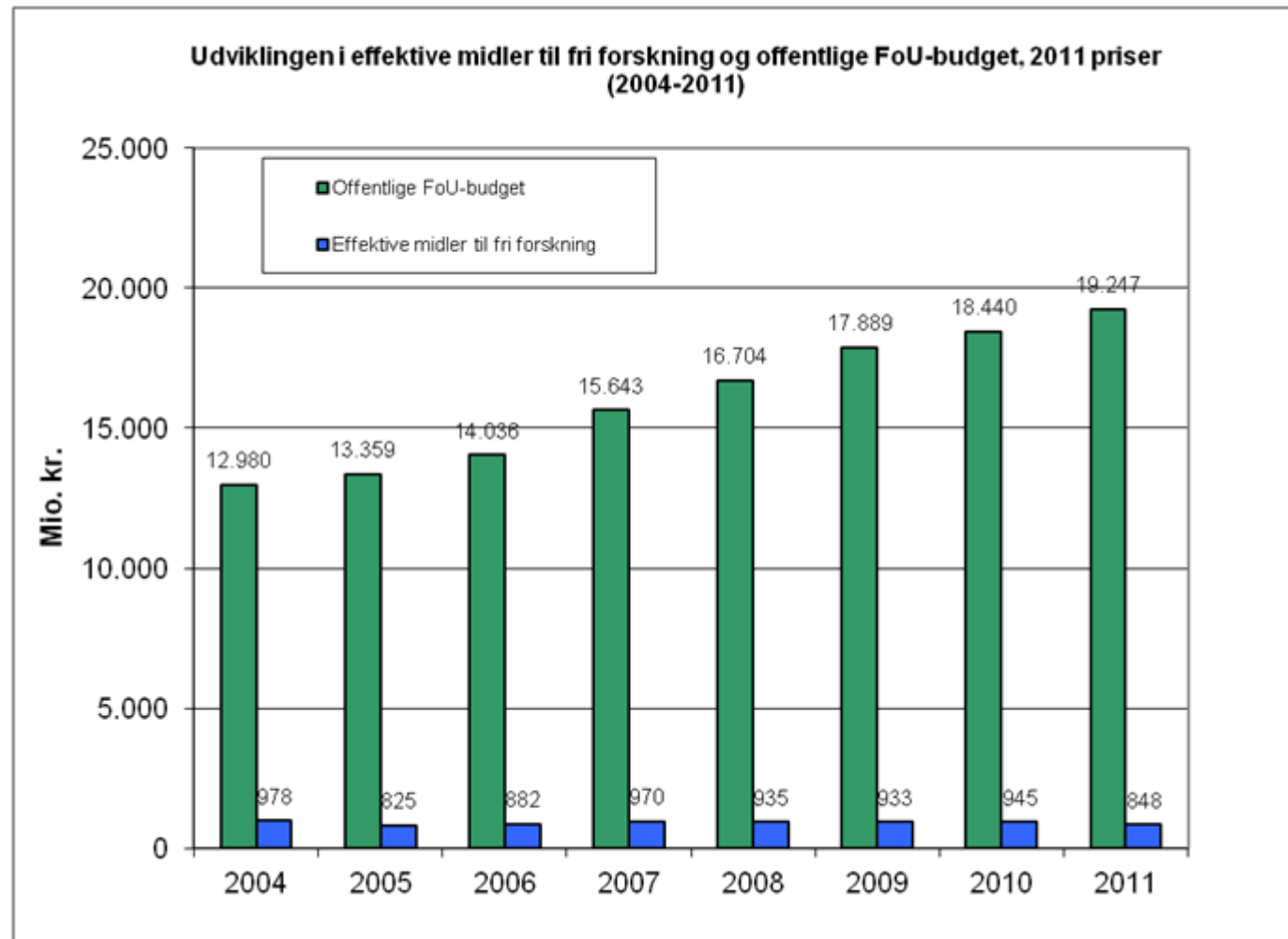
Evaluering af virkemidlet 'forskningsprojekter'

- Bevillingsmodtagere publicerer signifikant mere og i mere anerkendte tidsskrifter
- Bevillingsmodtagerne opnår en markant stærkere karriereudvikling
- Mindre bevillinger til forskningsprojekter (< 1 mio. kr.) er meget effektive målt i publikationer per bevilget mio. kr. → mindre projekter giver mere end dobbelt så mange publikationer per mio. kr. end større projekter
- Mere end ni ud af ti projekter har genereret helt nye forskningsresultater
- Mere end halvdelen af bevillingsmodtagerne mener, at bevillingen sikrer realiseringen af projekter, som ellers ikke ville kunne finansieres
- **Rådets bevillinger sikrer: unikke forskningsprojekter, der resulterer i flere og bedre publikationer, stærkere karriereudvikling, meget høj grad af helt nye forskningsresultater samt øget erhvervssamarbejde**

Frie midler under pres

- En stigning på over 40 pct. i det samlede forskningsbudget siden 2004
- Prioritering af den strategiske og anvendelsesorienteret forskning på bekostning af den frie forskning
- I perioden 2004 til 2010 er der tilsyneladende sket en lille stigning i midlerne til fri forskning, dog dækker stigningen over et faktisk fald i de effektive midler til rådets støtte af fri forskning

Frie midler under pres

Frie midler under pres

- Årsagen er, at der samtidig med øvrige ændringer i prioriteringen af midler til forskning er gennemført en overheadreform, som indebærer, at overheadsatsen på offentlige midler er blevet hævet
- Dvs. at der gennemsnitligt betales 31 pct. af forskningsrådenes midler til universiteternes drift og administration mod tidligere 17 pct.
- I 2004 udgjorde de effektive midler til Det Frie Forskningsråd ca. 7,5 pct. af det offentliges investeringer i forskning og udvikling mod 5,1 pct. i 2010

Argumenter for styrkelse af den frie forskning

- Den frie forskning er et afgørende første led i forskningens fødekæde, som danner grundlag for strategiske satsninger
- De strategiske satsninger og højteknologiske udviklingsprojekter bygger på ny viden, der allerede er etableret, og hvis kilden i denne fødekæde tørrer ud, vil de næste led i kæden miste deres grundlag
- At prioritere den frie forskning er at dyrke de allerbedste og mest talentfulde teams og individer, der søger at finde svarene på de spørgsmål, som verden hidtil kun har gættet om

Argumenter for styrkelse af den frie forskning

- Finansloven fortsætter denne linje, som repræsenterer en forskydning i det danske forsknings- og videnspredningssystem og som vil medføre en uheldig udvikling for de strategiske og anvendelsesorienterede forskningsområder, som det politiske system har mere fokus på
- En styrkelse af basismidler er ikke altid en styrkelse af den frie forskning – basismidler geares ofte mod de strategiske satsninger og undervisningsbehov, hvilket hæmmer forskernes muligheder for at komme på nye og vækstgivende idéer

DFF's internationale arbejde

- Etableringen af Science Europe
- Planlægning af konference om excellence/ERC under det danske formandskab for EU
- DFF's arbejde med Open Access, herunder rådets underskrivelse af Berlin Deklarationen
- DFF undersøger Schweiz' succes i forskningen
- DFF arbejder med benchmarking i forhold til de nederlandske og canadiske forskningsråd

Fremtidigt samarbejde

- Det Frie Forskningsråd står til rådighed for forskningsfaglig rådgivning af ordførere, uddannelsesudvalget eller andre
 - Rådet har stor forskningsfaglig ekspertise, som politikerne i højere grad kunne benytte sig af
 - Invitation på vej til Det Frie Forskningsråds medlemskonference om forskningsidéen som drivkraft i fri og strategisk forskning d. 15. marts 2012